

Jongerenparticipatie

**26 begrippen die je
vaker gaat horen**

Beste klant,

Yes, we gaan samenwerken!

Dit boekje is bedoeld om alvast een beetje sfeer te proeven. Het zijn 26 woorden, van A tot Z, die je meenemen in de wereld van jongerenparticipatie. Pak het er eens bij als je een begrip (nog) niet kent of als je nieuwe inspiratie zoekt.

Grote kans dat je de woorden straks herkent in onze gesprekken! We gaan wat moois neerzetten samen.
Ik heb er heel veel zin in.

Let's go!
Marjolein

van aansluiten

In plaats van zelf iets te verzinnen en daar jongeren bij te zoeken, draai je het helemaal om. Alsof je op een rijdende trein springt!

Je haakt namelijk aan bij hún ideeën, hún energie en hún leefwereld. Daardoor leer je wat jongeren bezighoudt en waar ze warm voor lopen. En waar die trein vervolgens naartoe gaat? Dat ontdekken we samen!

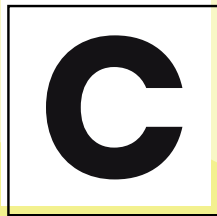

van buddy's

Samenwerken met een jongere als buddy is goud waard: diegene houdt je af en toe een spiegel voor, stelt vragen waar je zelf niet op was gekomen of zegt gewoon bloedeerlijk:

'Zo zou ik het nooit doen.'

Een buddyrelatie is persoonlijk, gelijkwaardig en helpt om jongerenparticipatie echt te laten landen in je werk.

van co-creatie

Co-creatie betekent samen maken. Dus niet: jij bedenkt en vraagt jongeren om feedback.

Maar: jongeren zitten aan de ontwerptafel, samen met jou. Ze denken mee, beslissen mee en bouwen mee.

Dat vraagt om loslaten, vertragen en vertrouwen. Maar het levert plannen op die écht werken, omdat jongeren de inhoud mede hebben bepaald.

van doelen

Bij jongerenparticipatie horen scherpe doelen, omdat het fijn is om samen ergens naartoe te werken. Denk er daarom goed over na. Wat wil je eigenlijk bereiken? Wanneer heb je succes?

Formuleer je doelen vervolgens scherp en meetbaar, zoals:

- 'We zetten in het komende half jaar vijf vormen van jongerenparticipatie in'
- 'We betrekken jongeren voortaan vanaf de conceptfase'

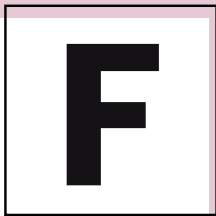
Zo maak je helder waar je het samen voor doet (en wanneer het tijd is om de slingers op te hangen).

E

van entreeticket

Je toegangsbewijs voor sommige
bijeenkomsten? Een jongere die je zelf
uitnodigt en meeneemt. Zo oefen je meteen
in het betrekken van de doelgroep, nog vóór
het gesprek begonnen is. En misschien nog
wel het belangrijkste: je geeft jongeren vanaf
moment één een echte plek aan tafel. Niet als
toeschouwer, maar als mede-maker. Succes
gegarandeerd!

van funfactor

Jongerenparticipatie? Dat klinkt voor jongeren niet meteen als het feestje van het jaar dat niemand wil missen. Maak er dus iets van wat wél aanspreekt. Vergaderen met een stuk pizza in de hand werkt beter dan staren naar een PowerPoint-presentatie. Creatieve vormen maken het makkelijker én leuker om mee te doen. Laat ze bijvoorbeeld hun mening geven met stickers op een grote poster of geef ze een stapel kaarten met keuzes en laat ze hun top drie leggen.

van gelijkwaardigheid

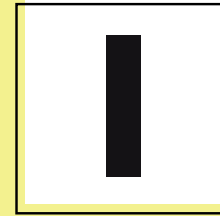
Gelijkwaardigheid begint bij het loslaten van het idee dat jij als volwassene beter weet hoe het moet. Jongeren hebben namelijk andere perspectieven, géén mindere. Jongerenparticipatie draait dus niet om uitleggen of overtuigen, maar om luisteren, vragen stellen, samen verder denken en gedeelde verantwoordelijkheid dragen. Als je dat serieus neemt, ontstaat er ruimte voor vertrouwen en verandering.

van huidige situatie

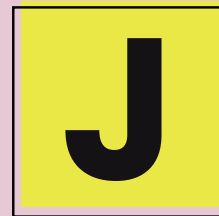
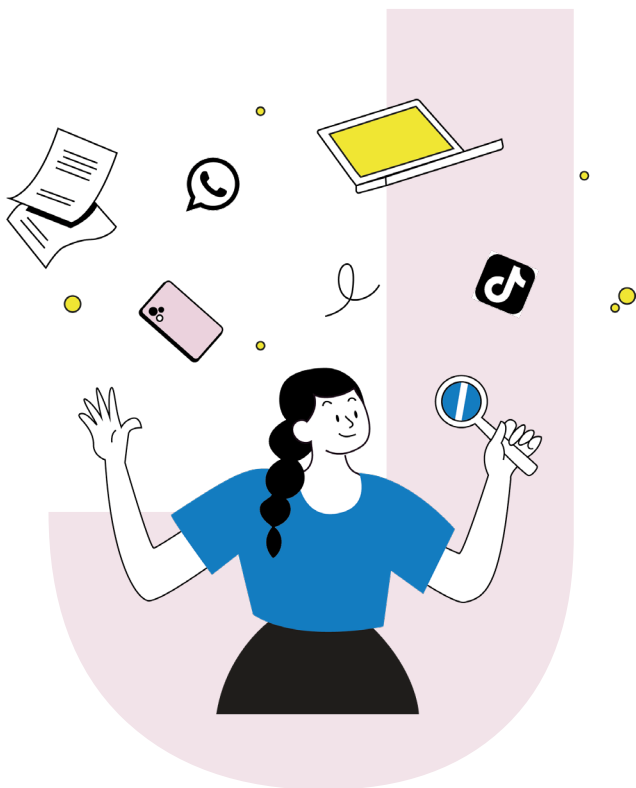
Voor je nieuwe plannen maakt, is het slim om te kijken: wat doen we al? Misschien vraag je al regelmatig om feedback, betrek je jongeren bij activiteiten of gebruik je input uit evaluaties.

Dat is óók jongerenparticipatie, alleen noem je het nog niet zo. Het helpt om te zien wat al werkt en waar je op voort kunt bouwen. Zo hoeft niet alles op de schop én geef je erkenning voor wat al goed gaat. Goed voor de energie!

van inchecken

Voordat je in de inhoud duikt tijdens een sessie, moet iedereen eerst héél even landen. Vraag aan jongeren: hoe zit je erbij vandaag? Waar kom je vandaan? Uit school, van werk, uit je bed? Zo'n simpele check-in is een prettige start. Het haalt de haast eruit, maakt het gesprek gelijkwaardig en laat meteen zien: we zijn hier niet alleen om te praten, maar ook om elkaar te zien.

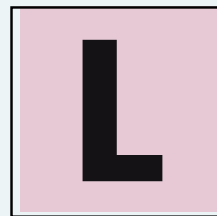
van jongeren als onderzoeker

Als je jongeren zélf onderzoek laat doen, gebeurt er iets bijzonders. Ze duiken in hun eigen leefwereld, stellen vragen op hun eigen manier en halen verhalen op die jij als volwassene niet snel te horen krijgt. Dat maakt het tot een waardevolle vorm van jongerenparticipatie. Bovendien komen jongeren wél in die ene gamechat, hangen ze rond op TikTok of zitten ze in de bus na school. Allemaal plekken waar jij niet gauw komt en waar zij hun onderzoek kunnen uitvoeren.

van keuzepalet

One size fits all? Zo werkt het niet. De ene jongere bloeit op in een brainstorm met pizza, de ander deelt liever ideeën via een appje. Kies dus niet voor één vorm van participatie, maar maak een kleurrijk palet. Kies bijvoorbeeld voor een denktanksessie, buddy's, wandelganggesprekken én jongeren als entreeticket. Hoe meer vormen je inzet, hoe breder de groep jongeren die aanhaakt.

van lef

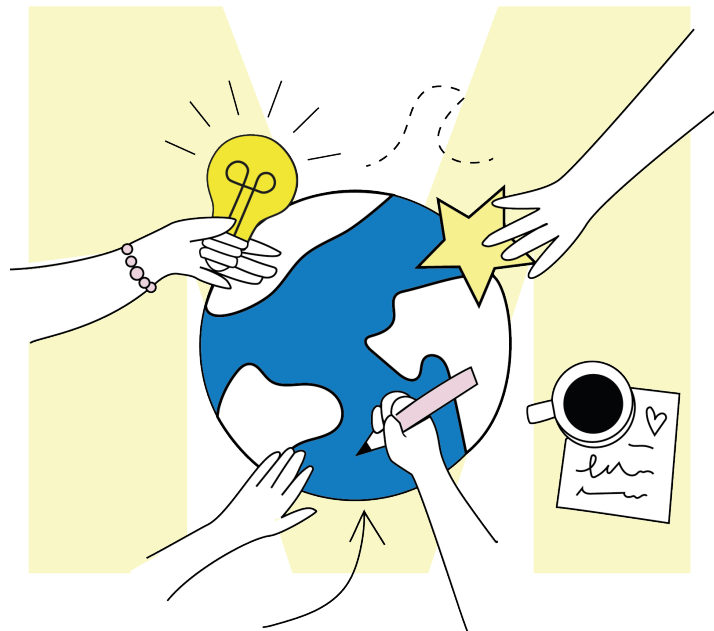
Het vraagt lef van een organisatie om jongerenparticipatie op te zetten. Lef om de uitkomst open te laten. Lef om te zeggen: 'Ik weet het ook niet, wat vind jij?' En lef om je plan bij te stellen, omdat een jongere met een beter idee komt. Maar als je het aandurft, krijg je er veel voor terug: scherpere ideeën, nieuwe perspectieven en jongeren die voelen dat hun stem er écht toe doet.

van maatschappelijke impact

Als jongeren mede-maker zijn van plannen, beleid of aanbod, heb je impact op de maatschappij. In de uitvoering leren ze namelijk samenwerken, verantwoordelijkheid nemen en kritisch denken. Maar bovendien voelen ze zich gehoord en serieus genomen. Dat zorgt voor meer vertrouwen, meer verbinding en meer bereidheid om zich (nog meer) in te zetten voor de samenleving.

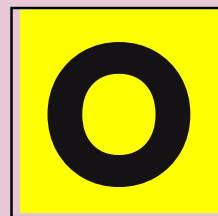
En daar profiteert iedereen van!

van nieuwsgierig

Nieuwsgierigheid is je grootste troef bij jongerenparticipatie. Niet de houding van 'ik weet het al', maar: 'vertel eens, hoe zie jij dat?' Laat je aannames los, stel open vragen en luister zonder meteen iets in te vullen. Jongeren prikken er zo doorheen als je alleen komt zenden. Als je echt wilt begrijpen, krijg je verrassende antwoorden terug!

van opvallen

Intern

Zorg dat jongerenparticipatie zichtbaar is, zodat collega's zien wat er gebeurt en wat het oplevert.

Zo groeit je draagvlak en maak je anderen nieuwsgierig om óók in actie te komen.

Extern

Val ook buiten je organisatie op met ijzersterke communicatie. Laat zien waar je mee bezig bent, waar je jongeren bij zoekt, wat hun rol kan zijn en hoe ze kunnen aanhaken. Vraag de groep die nu al betrokken is om je te helpen in je communicatie.

P

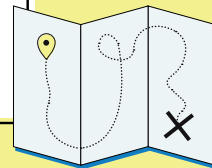
van persoonlijk

Wat je investeert in persoonlijk contact, krijg je gegarandeerd terug: in hoeveel jongeren aanhaken, hoeveel ze delen en hoe actief ze zich inzetten. Jongeren willen voelen dat ze ertoe doen en dat je écht benieuwd bent naar hun verhaal. Benader ze daarom één op één, vertel waarom juist hún stem belangrijk is en neem de tijd om te luisteren. Een persoonlijke uitnodiging, een gesprek op de gang of gewoon een appje waarin je hun naam noemt: het maakt het verschil.

van Q&A

Jij wil van alles weten over jongeren. Maar... zij misschien ook over jou? Organiseer een Q&A: een open moment waarin jongeren jou het hemd van het lijf vragen. Over wat je doet, hoe je werkt, wat jouw organisatie eigenlijk wil bereiken en waarom. Dat kan fysiek of digitaal. Mooi meegenomen: aan het type vragen hoor je ondertussen ook wat er bij hen leeft. Win-win!

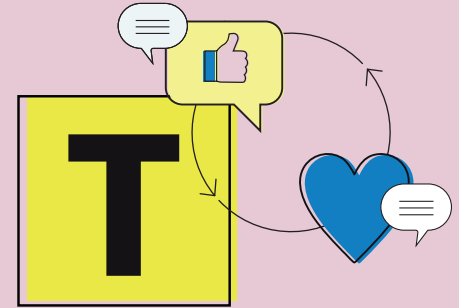
van richting geven

Jongeren laten meedenken is top, maar dan moeten ze weten welke kaders er zijn. Wat mogen zij bepalen, wat ligt al vast? Richting geven betekent niet alles dichttimmeren. Het betekent: helder zijn, verwachtingen uitspreken. én ruimte houden om samen bij te sturen. Precies zoals samenwerken bedoeld is!

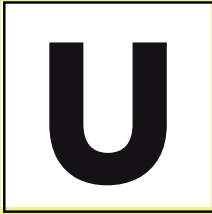
van spiegel voorhouden

Bij jongerenparticipatie houden jullie elkaar een spiegel voor. Jij krijgt feedback op je plannen, aanpak en taal. Jongeren op hun houding, betrokkenheid en aannames. Misschien botsen die beelden soms. Door die spiegel samen vast te houden, groeit wederzijds begrip. Zo ontstaat ruimte voor scherpte én verbinding.

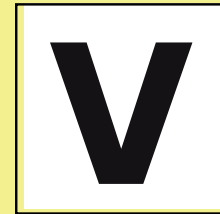
van terugkoppelen

Een van de grootste frustraties onder jongeren? Iets delen en er daarna nooit meer iets van horen. Als je jongeren betreft, laat dan ook zien wat je met hun inbreng doet. Geef altijd een terugkoppeling, ook als je hun advies niet opvolgt of als er nog niets besloten is. Zeg wat je weet, leg uit wat niet kan en geef aan wanneer je opnieuw van je laat horen.

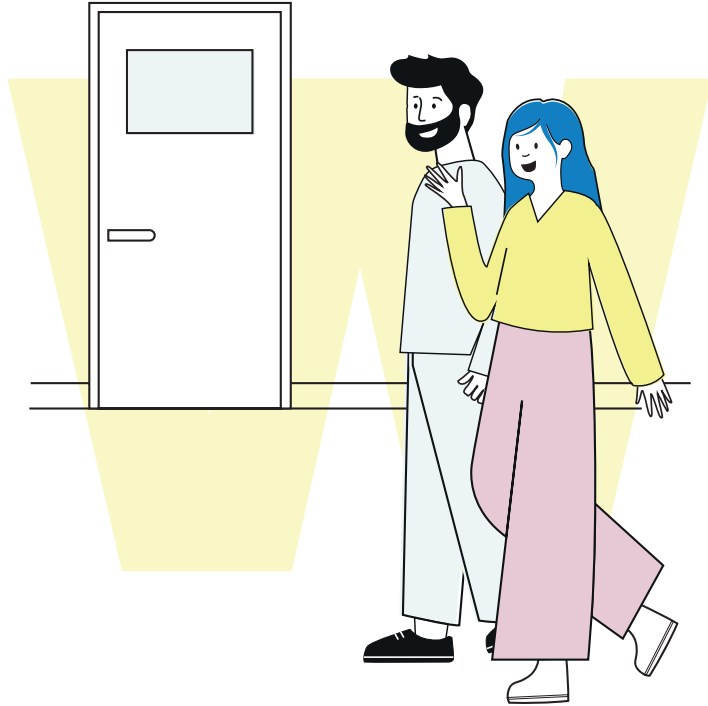
van uit de vergaderkamer

Jongeren kunnen pas meedoen als ze weten dat jij er bent. Dus: kom tevoorschijn. Blijf niet hangen in plannen, notulen en beleidstaal, maar ga naar buiten. Laat je gezicht zien, maak een praatje, vraag iets, luister. Jongeren willen best meedenken, maar dan moeten ze je wél kunnen vinden. Een deel van je vergadertijd inruilen voor gesprekken met jongeren levert je ongetwijfeld meer op dan een extra agendapunt.

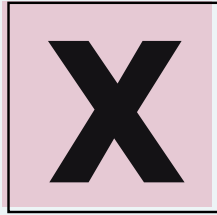
van vergeet geen jongeren

Niet alle jongeren staan meteen vooraan als je om input vraagt. Dat betekent niet dat ze onverschillig zijn. Misschien voelen ze zich niet uitgenodigd? Sommige jongeren spreken zich minder snel uit of weten niet goed hoe ze mee kunnen doen. Ook zij verdienen jouw aandacht. Ga naar hen toe, kies vormen die wél passen en laat merken dat hun stem net zo welkom is als die van de groep die altijd van zich laat horen.

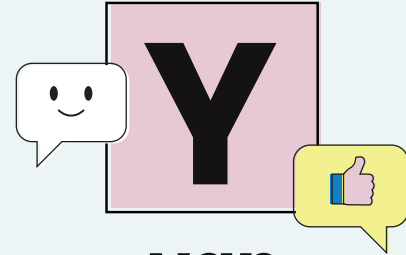
van wandelgang- gesprekken

Een van de meest effectieve methoden om met jongeren in gesprek te gaan is het voeren van wandelgangsgesprekken. Je maakt een praatje op de plekken waar jongeren zich al bevinden, haakt even kort aan en stelt vragen die je verder helpen. Wandelgangsgesprekken zijn een soort 'vinger aan de pols' om te weten wat er leeft en leveren altijd weer verrassende inzichten op!

van x-aantal jongeren is geen graadmeter

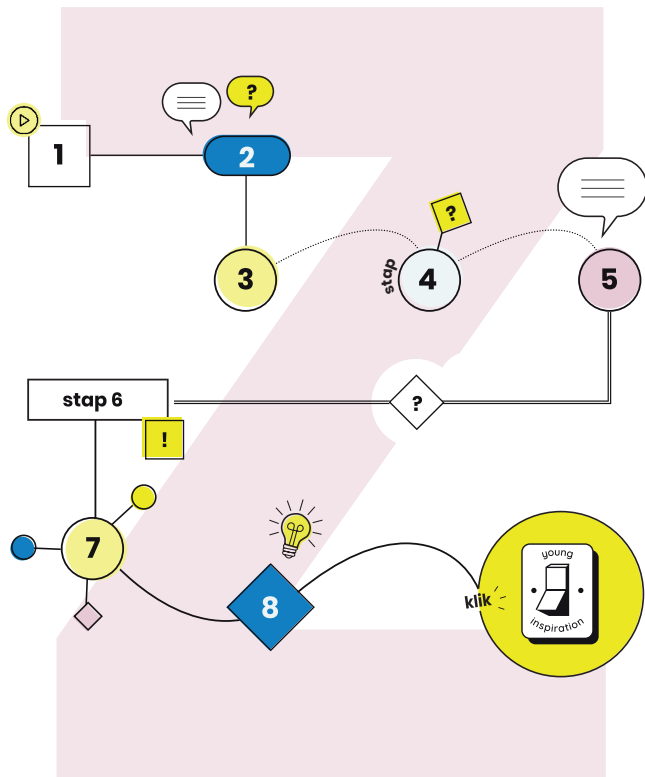
Honderd jongeren bevragen klinkt indrukwekkend, maar één goed gesprek waarin iemand zich écht gehoord voelt, zegt soms net zo veel (of meer). Jongeren willen merken dat hun mening telt. Dáár zit het succes. Als dat lukt, zijn ze je grootste ambassadeurs. Ze vertellen over je, nemen andere jongeren mee en zorgen voor draagvlak waar jij dat nooit alleen voor elkaar krijgt.

van yes, you can!

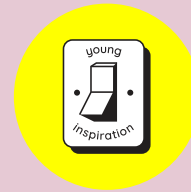
Veel jongeren twijfelen of hun mening ertoe doet. Ze denken dat ze te weinig weten of dat het 'niet voor hen' is. Maar juist jongeren zijn de experts van hun eigen wereld! Laat daarom vanaf het eerste moment merken: jouw stem is welkom. Check of iedereen begrijpt wat er van ze wordt verwacht en licht het zonedig toe. Vraag wat ze nodig hebben om mee te denken.

De boodschap is simpel: yes, you can!

van zoektocht

Wil je bij de start van jongerenparticipatie al weten waar je uitkomt? Dan mis je precies dát waar het om draait. Jongerenparticipatie is een gezamenlijke zoektocht waarin je af en toe verdwaalt, nieuwe paden ontdekt en samen leert wat werkt. Zolang je een stip op de horizon hebt, blijft delen waar je staat en jongeren onderweg serieus neemt, vind je altijd je weg. Laat jezelf verrassen!

Jongerenparticipatie

26 begrippen die je
vaker gaat horen